

Petícia za Bratislavu bez hazardných hier



Orgán verejnej moci: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava
Názov petície: Petícia za Bratislavu bez hazardných hier.

Predmet petície:

Dňa 29. 06. 2016 bola petičným výborom do podateľne Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy doručená petícia pod názvom „Petícia za Bratislavu bez hazardných hier“ (ďalej len „Petícia“).

Podpísaní podporovatelia Petície žiadajú Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, aby prijalo všeobecné záväzné nariadenie, ktorým bude ustanovené, že hazardné hry podľa § 3 ods. 2 písm. b), d), e), a i) zákona č. 171/2005 Z.z. o hazardných hrách v znení neskorších predpisov nie je možné prevádzkovať na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Podľa ust. § 10 ods. 5 písm. d) zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hazardných hrách“), platného a účinného do 31.12.2016: „Obec môže za podmienok podľa odseku 6 ustanoviť všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“), že hazardné hry podľa § 3 ods. 2 písm. b), d), e) a i) nie je možné prevádzkovať na jej území, pričom toto VZN musí platiť na celom území obce a musí sa vzťahovať na všetky hazardné hry podľa § 3 ods. 2 písm. b), d), e) a i); na prevádzkovateľa hazardnej hry, ktorému bola udelená licencia pred nadobudnutím účinnosti VZN, sa toto VZN nevzťahuje do doby skončenia platnosti tejto individuálnej licencie.“

Podľa ust. § 10 ods. 6 zákona o hazardných hrách platného a účinného do 31.12.2016: „Všeobecne záväzné nariadenie podľa ods. 5 písm. d) môže obec vydať, ak sa obyvatelia obce petíciou sťažujú, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier, pričom takúto petíciu musí podporiť najmenej 30 % obyvateľov obce, ktorí dovŕšili 18 rokov veku.“

Podľa ust. § 4 ods. 4 (prvá veta) zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“): „Osobitný zákon môže ustanoviť aj ďalšie náležitosti petície. Ak osobitný zákon ustanovuje najnižší počet osôb podporujúcich petíciu alebo vek osôb podporujúcich petíciu, uvedie osoba podporujúca petíciu svoj trvalý pobyt.“

Podľa ust. § 5 ods. 5 (prvá veta) zákona o petičnom práve: „Príslušný orgán verejnej moci je povinný prešetriť a vybaviť petíciu tak, aby zistil skutočný stav veci, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom.“

Citované ustanovenie § 10 ods. 6 zákona o hazardných hrách je potrebné v zmysle vyššie uvedeného ust. § 4 ods. 4 petičného zákona považovať za osobitný zákon ustanovujúci ďalšie náležitosti petície, pretože stanovuje najnižší počet osôb podporujúcich petíciu (t. j. 30% obyvateľov obce) a zároveň aj vek osôb podporujúcich petíciu (t. j. tých, ktorí dovŕšili 18 rokov veku).

Nová právna úprava zákona o hazardných hrách:

Dňa 29.11.2016 bol uznesením Národnej rady SR č. 339 prijatý návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 01.01.2017.

Podľa ust. § 10 ods. 5 novely zákona o hazardných hrách v znení neskorších predpisov: „Obec môže za podmienok podľa odseku 6 ustanoviť všeobecne záväzným nariadením, že na jej území nemožno umiestniť herňu v budovách uvedených v § 38 ods. 4 písm. a), b), c) alebo písm. d) alebo v kombinácii budov v

členení podľa § 38 ods. 4 písm. a) až d), alebo vo všetkých budovách uvedených v § 38 ods. 4, pričom toto všeobecne záväzné nariadenie musí platiť na celom území obce; na prevádzkovateľa hazardnej hry, ktorému bola udelená individuálna licencia na prevádzkovanie hazardnej hry pred nadobudnutím účinnosti všeobecne záväzného nariadenia, sa toto všeobecne záväzné nariadenie nevzťahuje do doby skončenia platnosti tejto individuálnej licencie.“

Podľa novely zákona o hazardných hrách sa ustanovením § 10 ods. 6 zákona o hazardných hrách znižuje kvórum potrebné na splnenie podmienky podľa § 10 ods. 5 písm. d) zákona o hazardných hrách s účinnosťou od 01.01.2017, na vydanie VZN, ktorým by obec zakázala prevádzkovanie hazardných hier, a to v prípade hlavného mesta Slovenskej republiky – Bratislavy a pre Mesto Košice a to tak, že tieto mestá môžu v osobitnom predpise ustanoviť nižšie kvórum ako 30%, avšak toto kvórum nemôže byť nižšie ako 15% obyvateľov príslušného mesta s tým, že toto znížené kvórum sa aplikuje len v prípade, ak pôsobnosť v oblasti hazardných hier nie je prenesená na mestské časti.

Podľa ust. § 58m novely zákona o hazardných hrách: „Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2017“ je ustanovené, že ak sa o všeobecne záväznom nariadení podľa § 10 ods. 5 písm. d) v znení účinnom do 31. decembra 2016 nerozhodlo uznesením obecného zastupiteľstva do 31. decembra 2016, na všeobecne záväzné nariadenie sa použije § 10 ods. 5 písm. d) v znení účinnom od 1. januára 2017, pričom účinky petície podľa § 10 ods. 6 podanej pred 1. januárom 2017 zostávajú zachované.“

Podľa ust. § 58n novely zákona o hazardných hrách - Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2017: „Ustanovenie § 10 ods. 6 v znení účinnom od 1. januára 2017 sa prvýkrát použije na petície vybavené prerokovaním v mestskom zastupiteľstve po 31. decembri 2016.“.

Podľa ust. § 3 odsek 3 vyššie citovanej novoprijatej zákonnej úpravy o hazardných hrách: „Hazardné hry možno prevádzkovať len na základe licencie udelennej alebo vydannej podľa tohto zákona, za podmienok ustanovených týmto zákonom a určených v individuálnej licencií alebo všeobecnej licencií a pri dodržaní povinností podľa schváleného herného plánu vrátane pravidiel hazardnej hry, pričom hazardné hry podľa § 3 ods. 2 písm. b), d), e) a i) možno prevádzkovať len na území obce, na ktorom ich prevádzkovanie nie je obmedzené všeobecne záväzným nariadením obce, na ktoré sa uplatňuje § 58m ods. 20 a pri hazardných hrách prevádzkovaných v herni možno umiestniť herňu v budovách uvedených v § 38 ods. 4 len na území obce, na ktorom v týchto budovách jej umiestnenie nie je obmedzené všeobecne záväzným nariadením obce podľa § 10 ods. 5 písm. d); zostavenie, podanie alebo vybavenie petície podľa § 10 ods. 6 nie je dôvodom pre neudelenie individuálnej licencie. Propagovať hazardnú hru, na ktorú bola udelená alebo vydaná licencia podľa tohto zákona, je možné len v súlade s týmto zákonom, podmienkami prevádzkovania hazardnej hry ustanovenými týmto zákonom a určenými v individuálnej licencií alebo všeobecnej licencií a so schváleným herným plánom, pričom propagovanie tejto hazardnej hry je dovolené, len ak je prevádzkovaná za podmienok podľa prvej vety. Prevádzkovať hazardnú hru a propagovať hazardnú hru, na ktorú nebola udelená alebo vydaná licencia podľa tohto zákona, sa zakazuje.“.

Podľa ust. § 38 ods. 4 novely zákona o hazardných hrách:

„Herňu možno umiestniť len v

- a) hoteloch, motelloch a penziónoch,
- b) budovách pre obchod a služby,
- c) budovách pre kultúru a na verejnú zábavu,
- d) bytových domoch, ak s tým písomne vyjadrí súhlas nadpolovičná väčšina všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome.“.

V nadväznosti na vyššie uvedené zákonné ustanovenia novoprijatej zákonnej úpravy zákona o hazardných hrách, vrátane jej prechodných ustanovení možno uviesť, že v rámci prerokovania Petície Mestským zastupiteľstvom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy je možné prijať VZN, ktorým bude ustanovené, že na území hlavného mesta SR Bratislavy nie je možné umiestniť herňu podľa ust. § 38 ods. 4 novely zákona o hazardných hrách.

Zároveň je potrebné uviesť, že podľa ust. § 58n novely zákona o hazardných hrách je potrebné pri prerokovaní Petície v Mestskom zastupiteľstve hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy postupovať podľa ust. § 10 ods. 6 zákona o hazardných hrách v znení účinnom od 1. januára 2017.

V nadväznosti na ustanovenie § 10 ods. 6 zákona o hazardných hrách, ktorý stanovuje najnižšie percentuálne kvórum podporovateľov Petície ako aj vek osôb podporujúcich Petíciu, orgán verejnej správy pri vybavovaní predmetnej Petície kontroloval zákonom stanovené náležitosti – (pobyt a vek podporovateľov Petície) prostredníctvom orgánu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sekcie verejnej správy, odbor registrov, matrík a hlásenia pobytu, oddelenie správy registrov pobočka v Banskej Bystrici (ďalej len „Ministerstvo vnútra SR“).

Ministerstvo vnútra SR v rámci procesu verifikácie o údajoch podporovateľov Petície potvrdil správnosť (v rámci zákonom stanovených náležitostí) 98 118 podpisov podporovateľov Petície.

Orgán verejnej správy vybavujúci predmetnú Petíciu následne oslovil za účelom zistenia percentuálneho podielu zákonom stanoveného kvóra podporovateľov Petície Štatistický úrad SR, sekciu poskytovania štatistických produktov a služieb, v súvislosti so zistením informácií, týkajúcich sa počtu obyvateľov na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Na základe informácií zo Štatistického úradu SR uvádzame nasledovné:

Počet obyvateľov mesta Bratislava k 31. 12. 2015: 422 932

Počet obyvateľov mesta Bratislava, ktorí dosiahli vek 18 rokov: 352 691

30 % obyvateľov mesta Bratislava, ktorí dosiahli vek 18 rokov: 105 807

15 % obyvateľov mesta Bratislava, ktorí dosiahli vek 18 rokov: 52 903

Celkový počet podpisov podporovateľov petície deklarovanej petičným výborom: 136 139

Platný počet podpisov podporovateľov Petície: 98 118

Platný počet podpisov podporovateľov Petície z originálov petičných hárkov: 63 742

Platný počet podpisov podporovateľov Petície doručených v elektronickej podobe: 34 376

V nadväznosti na vyššie uvedené zákonné ustanovenia novely zákona o hazardných hrách, vrátane jej prechodných ustanovení možno uviesť, že v rámci predmetnej Petície je splnené 15 % kvórum podporovateľov Petície, nakoľko podľa ust. § 58 n novely zákona o hazardných hrách: „Ustanovenie § 10 ods. 6 v znení účinnom od 1. januára 2017 sa prvýkrát použije na petície vybavené prerokovaním v mestskom zastupiteľstve po 31. decembri 2016.“.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava malo v roku 2015 príjem z vybraných druhov hazardných hier vo výške 3 250 883, 00 € a v roku 2016 vo výške 3 150 544, 00 €.

Novela zákona o hazardných hrách umožňuje zakázať umiestnenie herní v taxatívne určených priestoroch, podľa ust. § 38 ods. 4. Možný výpad príjmov bude teda závisieť od rozhodnutia mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, v ktorých priestoroch herňa nebude môcť byť prevádzkovaná, od dátumu skončenia platnosti licencií vydávaných ministerstvom financií (platnosť 2 roky), ako aj prispôbení sa prevádzkovateľov hazardných hier na nové podmienky stanovené pre herňu s účinnosťou od 1.1.2018 (minimálne 12 zariadení s hazardnými hrami).

Ďalšou zákonom stanovenou podmienkou, ktorá musí byť splnená súčasne s podmienkami minimálneho počtu podporovateľov Petície (t.j. najmenej 15 % obyvateľov hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy s trvalým pobytom na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorí dovŕšili 18 rokov veku pri vydaní VZN je zistenie skutočnosti, že sa na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier.

Mestská polícia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy eviduje narušanie verejného poriadku v zariadeniach prevádzkujúcich hazardné hry. Obyvatelia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy sa sťažujú na narušanie verejného poriadku pri herniach. Mestská polícia rieši tieto podnety dohovorom, resp. zvýšenou kontrolnou činnosťou.

V rámci prerokovania Petície Mestským zastupiteľstvom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy je možné prijať VZN, ktorým bude ustanovené, že na území hlavného mesta SR Bratislavy nie je možné umiestniť herne v budovách, ktoré vymedzuje ust. § 38 ods. 4 novely zákona o hazardných hrách; pričom toto VZN musí platiť na celom území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Pri návrhu VZN je potrebné brať do úvahy zmeny, ktoré sú zapracované v novele zákona o hazardných hrách v znení neskorších predpisov. Ide predovšetkým o nasledovné zmeny:

- možnosť obce obmedziť hazardné hry vo vybraných budovách (§ 38 ods. 4),
- vylúčenie fyzických osôb z účasti na hazardnej hre, ktoré sú zaevidované v registri vylúčených osôb od 1.1.2019 (§ 35a),
- zrušenie prevádzok s 1 resp. 2 zariadeniami s hazardnými hrami od 1.1.2018 (§58 ods.18),
- prevádzkovanie hazardných hier výlučne v herni so stálym dozorom od 1.1.2018,
- stanovenie počtu hracích zariadení v herni minimálne na 12 zariadení od 1.1.2018 (§58 ods.18), čo sa prejaví v znížení počtu prevádzok na území obce.

Na záver je potrebné upozorniť na možné riziká súvisiace s prijatím VZN (v prípade jeho rozporu so zákonom), ktoré by mohli predstavovať porušenie práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky, ako aj inými všeobecne záväznými nariadeniami na strane prevádzkovateľov hazardných hier, najmä právo podnikat', práva vlastníť majetok a zákazu diskriminácie v hospodárskej súťaži. Môže tiež zakladať nárok na

náhradu škody, zmarenej investície i ušlého zisku, ktoré si môžu jednotliví prevádzkovatelia hazardných hier následne uplatňovať voči hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislavy.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava i napriek všetkým negatívam, rizikám a faktu, že obmedzenie prevádzkovania hazardných hier na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy môže spôsobiť súdny spor s „Asociáciou zábavy a hier“, rešpektuje vôľu občanov hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, teda signatárov petície, ako aj rozhodnutie poslancov Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Súčasťou materiálu je návrh Všeobecného záväzného nariadenia o zákaze umiestniť na území hlavného mesta Slovenskej republiky herňu (ďalej len „VZN“), ako informačný materiál, ktorý bude po prerokovaní petície zaradený do legislatívneho procesu. Po ukončení legislatívneho procesu bude návrh VZN predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva.